

Відтак, за останні 10 років такі напрями, як "Гуманітарні науки" (релігієзнавство, історія, філософія, культурологія, філологія), "Право" та "Міжнародні відносини" традиційно входять до п'ятірки найчисленніших за кількістю студентів, прийнятих на навчання у Київський національний університет імені Тараса Шевченка, що відповідає і всеукраїнським тенденціям. Соціальні та поведінкові науки (економіка, політологія, психологія, соціологія) витіснили із п'ятірки облік та оподаткування, фінанси, банківську справу, менеджмент, маркетинг, підприємництво, які належать до напрямів "Управління та адміністрування". На прикладі вступних кампаній Київського національного університету імені Тараса Шевченка 2008/09 та 2016/17 н. р. підтверджується ще одна загальнонаціональна тенденція: особливої популярності набуває такий напрям підготовки, як "Інформаційні технології". Так, сьогодні його випускники користуються попитом як в Україні, так і за кордоном, отримуючи при цьому високу, порівняно із середньою по країні, заробітну плату.

И. Кислицкая, магістр
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ДИНАМИКА ЧИСЛЕННОСТИ СТУДЕНТОВ ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ ЗА ОСНОВНЫМИ НАПРАВЛЕНИЯМИ

Исследование посвящено анализу основных тенденций в сфере высшего образования Украины. Проанализирована динамика количества высших учебных заведений за 2006–2016 гг. Выявлены особенности их территориального размещения, приведены предпосылки выявленных изменений в численности студентов за аналогичный период. Особый акцент сделан на направлениях подготовки студентов. Выделено ТОП-5 направлений в Украине по количеству принятых на обучение студентов в 2010/11 и 2016/17 н. г. Обнаруженные общенациональные закономерности подтверждено на примере Киевского университета имени Тараса Шевченко.

Ключевые слова: учреждение высшего образования, специальность, уровень аккредитации, учебный год, Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко.

I. Kyslytska, MSc
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

DYNAMICS CHANGES IN THE NUMBER OF STUDENTS ATTENDING HIGHER EDUCATION ESTABLISHMENTS ACCORDING TO THE AREAS OF SPECIALITIES

The study is devoted to the analysis of the main tendencies in the field of higher education in Ukraine. The paper analyzes the dynamics of the number of higher educational institutions for 2006–2016 and the number of students for the same period. It is determined that the revealed changes, first of all, are due to demographic features (reduction of the general population and population aged 15–19 years, as well as reduction of the birth rate). The features of territorial placement of institutions of higher education are outlined. The unevenness of their placement was revealed. In particular, half of all higher educational institutions are concentrated in five regions of Ukraine (Kyiv, Kharkiv, Dnipropetrovsk, Lviv and Odessa regions), and the smallest number of higher educational institutions operates in the occupied Luhansk region. Special emphasis is placed on the training of students. It was found that in all directions there is a decrease in the number of students, with the highest rate of reduction characteristic of the direction of training "Social Sciences, Business and Law". It was found that during the period under review, significant changes in the number of students did not take place in such highly specialized areas as "Veterinary Medicine", "Social Security" and "Agriculture, Forestry and Fisheries and their Processing of Products". Significant changes were observed in the relevant period of study in such areas as "Military Science" and "Health". The article also highlights the TOP-5 trends in Ukraine by the number of students admitted to study in 2010/11 and 2016/17 n. p. So, if in 2010/11, Among the entrants, the following specialties were popular: "Social sciences, business and law", "Engineering", "Health", "Humanities and art", "Education", then in 2016/17 n. p. Management and Administration, Health, Information Technologies, as well as traditional Education and Law. The established national laws are also confirmed by the example of the introductory campaigns of 2008/09 and 2016/17 n. Taras Shevchenko National University of Kyiv. The attempts to justify the revealed tendencies and their main preconditions are determined. It was found that the training of specialists in such areas as "Engineering", "Architecture", "Medicine", "Chemistry" is conducted in higher educational institutions of state ownership, and for institutions of non-state form of ownership, the training of specialists in the field of economics and entrepreneurship, sociological research, law.

Keywords: institution of higher education, speciality, level of accreditation, academic year, Taras Shevchenko National University of Kyiv.

<http://doi.org/10.17721/1728-2721.2017.68.35>
УДК 911.2-577.4(477)

А. Журавкевич, магістр
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

ЛАНДШАФТНО-ЕКОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ГЕОСИСТЕМ ДНІСТРОВСЬКО-ДНІПРОВСЬКОГО КРАЮ ДЛЯ АГРОУПРАВЛІНСЬКИХ ПОТРЕБ

Обґрунтовано теоретико-методичні засади ландшафтно-екологічного аналізу територій для агроуправлінських потреб. Визначено позиційно-динамічний підхід найдоречнішим в обґрунтуванні оптимальної ландшафтно-агрозосподарської організації території. Досліджено особливості територіального прояву ерозійних процесів Дністровсько-Дніпровського краю. Проаналізовано ландшафтно-функціональну структуру території. Проведено якісну оцінку стійкості агрогеосистем Дністровсько-Дніпровського краю до ерозійних процесів. За допомогою ландшафтно-екологічного аналізу було обрано території, які потребують пріоритетної уваги управлінців при обґрунтуванні програм економічного розвитку регіонів, організації органічного землеробства та протиерозійних заходів, а також ті території, які є найстійкішими до ерозійних процесів.

Ключові слова: ландшафтно-екологічний аналіз, геосистеми, ерозійні процеси, ландшафтні смуги, парадинамічний район, парадинамічний регіон.

Вступ. Постановка проблеми дослідження. Ерозійні процеси впливають на ландшафти, завдають значних еколого-економічних і соціально-економічних збитків і є однією із причин втрати земельних ресурсів.

Ерозійні процеси відіграють важливу роль у ландшафтогенезі та природно-господарській організації території. Вивчення ерозійних процесів дає можливість створення й обґрунтування програм охорони

ландшафтів, збереження природних ландшафтів, організації органічного землеробства і створення екологічного каркасу територій.

Вивченням ерозійних процесів на території України займалися В. В. Докучаєв [2, 3, 4], Г. І. Швейс [8], О. О. Світличний [6, 7], І. Д. Брауде [1], І. П. Ковальчук [5].

Актуальним є вивчення особливостей позиційно-динамічної ландшафтно-територіальної організації Дніпровсько-Дніпровського краю (на прикладі парадинамічного району) та виявлення геосистем (ландшафтних смуг), що виконують аграрну функцію і є найвразливішими до прояву й розвитку ерозійних процесів.

Виклад основного матеріалу. Ландшафтно-екологічний аналіз дозволить визначити найпроблемніші території, на які в першу чергу треба звернути увагу при обґрунтуванні програм економічного розвитку регіонів, організації органічного землеробства та протиерозійних заходів, а також території, які є сприятливими для ведення сільського господарства без шкоди для довкілля. Ландшафтно-екологічний аналіз агрогеосистем Дніпровсько-Дніпровського краю включає в себе такі етапи:

- 1) виділення позиційно-динамічного регіону;
- 2) поділ регіону на парадинамічні райони;
- 3) створення моделі ландшафтних смуг;
- 4) за допомогою системи якісної оцінки визначення найбільш та найменш стійких ландшафтних смуг до ерозійних процесів.

Оскільки предметом нашого дослідження є ерозійні процеси та особливості їх прояву у зв'язку із агрогосподарським використанням території, тому найдоречнішим буде обрати саме позиційно-динамічну ландшафтно-територіальну структуру (ЛТС) для дослідження, структурними одиницями якої є ландшафтна смуга, ландшафтний ярус, парадинамічний район. Адже парадинамічні райони, на рівні яких ми досліджуємо організацію агрогеосистем, не розділяють вододіли, що є основними в організації сільськогосподарських полів. А ландшафтні смуги дають нам змогу провести ландшафтно-екологічну оцінку та виконати обґрунтування оптимальної природно-агрогосподарської організації геосистем.

У зв'язку із позиційно-динамічним підходом дослідження, було обрано у Придніпровсько-Східно-Подільському лісостепу парадинамічний регіон. Він розташований між річкою Дністер та її двома лівими притоками – річками Студениця та Тернава.

Обраний парадинамічний регіон за постійними водотоками 2-го порядку поділяється на 10 парадинамічних районів: Рогізнинський, Демшинський, Китайгородський, Вихватнівецький, Дерв'янський, Гута-Яцьковецький, Голозубінецький, Дунаєвецький, Дем'янківський та Томашівський.

Для дослідження прояву ерозійних процесів було обрано Рогізнинський парадинамічний район. Для обґрунтування оптимальної природно-агрогосподарської організації геосистем у Рогізнинському парадинамічному районі ми виділили ландшафтні смуги.

Для цього ми визначили крутизну схилів за закладенням рельєфу за допомогою топокарти.

За І. Д. Брауде (1959), схили поділяються на слабкопологі – 0-1°, пологі – 1-2°, похилі – 2-5°, похило-круті – 5-9°, круті – 9-20°, 20° і більше – дуже круті. За Н. Ф. Ганжарою (2001) зазвичай схилам крутизною 0-1° відповідає майже відсутня змитість ґрунту, 1-2° – слаб-

ка змитість ґрунту, 4-6° – середня, 5° і більше – сильна змитість ґрунту.

Далі визначили підтипи ґрунтів, які поширені в Рогізнинському районі: дерново-карбонатні ґрунти на елювії щільних карбонатних порід, темно-сірі опідзолені оглеєні ґрунти на лесах, сірі опідзолені оглеєні ґрунти на лесах, темно-сірі опідзолені ґрунти на лесах та сірі опідзолені ґрунти на лесах.

За номограмою Уїшмейера-Джонсона-Кросса (1971) визначили стійкість ґрунтів до змивання. Отримали такі значення: стійкість сірих опідзолених ґрунтів на лесах становить 3 т/га, дернових карбонатних ґрунтів – 1,75 т/га, темно-сірих опідзолених ґрунтів на лесах – 1 т/га.

Для створення моделі ландшафтних смуг Рогізнинського парадинамічного району було проаналізовано структуру ґрунтів території та морфологічні особливості парадинамічного району, а саме крутизну схилів. Було виділено 27 ландшафтних смуг. Зокрема, слабкопологі ландшафтні смуги з темно-сірими опідзоленими оглеєними ґрунтами на лесах, пологі ландшафтні смуги з темно-сірими опідзоленими ґрунтами на лесах, похилі ландшафтні смуги з темно-сірими опідзоленими ґрунтами на лесах, похило-круті ландшафтні смуги з темно-сірими опідзоленими ґрунтами на лесах, круті ландшафтні смуги з темно-сірими опідзоленими ґрунтами на лесах, похилі ландшафтні смуги із сірими опідзоленими оглеєними ґрунтами на лесах, пологі ландшафтні смуги з темно-сірими опідзоленими оглеєними ґрунтами на лесах, похилі ландшафтні смуги із сірими опідзоленими ґрунтами на лесах та інші.

Аналізуючи функції ландшафтів Рогізнинського парадинамічного району за Шищенко (1999), на більшій частині території поширений землеробський тип ландшафтів, а саме орне землеробство. Частина території займають лучно-пасовищні ландшафти, лісгосподарські розташовуються в основному в ярах та на схилах зі значною крутизною.

Для отримання моделі агрогеосистем Рогізнинського парадинамічного району було виділено території, які перебувають під оранкою.

Аналізуючи ландшафтно-функціональну структуру території, ми можемо визначити найбільш та найменш стійкі ландшафтні смуги до ерозійних процесів.

Система якісної оцінки стійкості ландшафтних смуг до ерозійних процесів передбачає надання бальної оцінки за такими чинниками, як крутизна схилів та стійкість ґрунтів ерозійним процесам.

За крутизною схилів:

- 1) 0-2° = 1 бал;
- 2) 2-9° = 2 бали;
- 3) 9-20° = 3 бали;
- 4) більше 20° = 4 бали.

За стійкістю ґрунтів:

- 1) оглеєні ґрунти = 1 бал – найстійкіші;
- 2) 1 т/га = 2 бали;
- 3) 1,75 т/га = 3 бали;
- 4) 3 т/га = 4 бали.

Проаналізувавши ландшафтні смуги, які розташовані під оранкою, за розробленою бальною методикою, ми отримали такі результати (табл. 1).

Таблиця 1. Стійкість ландшафтних смуг до ерозійних процесів

Назва ландшафтної смуги	Крутизна схилів	Стійкість ґрунту	Сума балів
Слабокпологі ландшафтні смуги із темно-сірими опідзоленими оглеєними ґрунтами на лесах	1	1	2
Пологі ландшафтні смуги із темно-сірими опідзоленими ґрунтами на лесах	1	2	3
Похилі ландшафтні смуги з темно-сірими опідзоленими ґрунтами на лесах	2	2	4
Похило-круті ландшафтні смуги з темно-сірими опідзоленими ґрунтами на лесах	2	2	4
Круті ландшафтні смуги з темно-сірими опідзоленими ґрунтами на лесах	3	2	5
Похилі ландшафтні смуги із сірими опідзоленими оглеєними ґрунтами на лесах	2	1	3
Пологі ландшафтні смуги з темно-сірими опідзоленими оглеєними ґрунтами на лесах	1	1	2
Похилі ландшафтні смуги із сірими опідзоленими ґрунтами на лесах	2	4	6
Похилі ландшафтні смуги із темно-сірими опідзоленими оглеєними ґрунтами на лесах	2	1	3
Слабокпологі ландшафтні смуги з темно-сірими опідзоленими ґрунтами на лесах	1	2	3
Похило-круті ландшафтні смуги із сірими опідзоленими ґрунтами на лесах	2	4	6
Похилі ландшафтні смуги з дерновими карбонатними ґрунтами на елювії щільних карбонатних порід	2	3	5
Похило-круті ландшафтні смуги з дерновими карбонатними ґрунтами на елювії щільних карбонатних порід	2	3	5
Круті ландшафтні смуги з дерновими карбонатними ґрунтами на елювії щільних карбонатних порід	3	3	6
Пологі ландшафтні смуги із сірими опідзоленими ґрунтами на лесах	1	4	5
Слабокпологі ландшафтні смуги із сірими опідзоленими ґрунтами на лесах	1	4	5

Висновки. Отже, нестійкими до ерозійних процесів у Рогізнинському парадинамічному районі є похилі ландшафтні смуги із сірими опідзоленими ґрунтами на лесах, похило-круті ландшафтні смуги із сірими опідзоленими ґрунтами на лесах та круті ландшафтні смуги з дерновими карбонатними ґрунтами на елювії щільних карбонатних порід. Саме ці ландшафтні смуги є найпроблемнішими в регіоні. Такі території потребують пріоритетної уваги управлінців при обґрунтуванні програм економічного розвитку регіонів, організації органічного землеробства та протиерозійних заходів.

Найбільш стійкими до ерозійних процесів є слабокпологі ландшафтні смуги з темно-сірими опідзоленими оглеєними ґрунтами на лесах та пологі ландшафтні смуги з темно-сірими опідзоленими оглеєними ґрунтами на лесах. Ці ландшафтні смуги можуть виконувати землеробську функцію.

Список використаних джерел

1. Брауде И. Д. Закрепление и освоение оврагов, балок и крутых склонов / И. Брауде. – М., 1959.
2. Докучаев В. В. Овраги и их значение // Собр. соч. / В. Докучаев. – М. ; Л.: Изд-во АН СССР, 1949. – Т. 1. – С. 103–111.
3. Докучаев В. В. Овраги, их происхождение и деятельность / В. Докучаев. – СПб., 1887. – 76 с.
4. Докучаев В. В. Способы образования речных долин Европейской России / В. Докучаев. – М., 1949. – Вып. 2.

А. Журавкевич, магістр

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Киев, Украина

ЛАНДШАФТНО-ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ГЕОСИСТЕМ ДНЕСТРОВСКО-ДНЕПРОВСКОГО КРАЯ ДЛЯ АГРОУПРАВЛЕНЧЕСКИХ НУЖД

Обоснованы теоретико-методические основы ландшафтно-экологического анализа территорий для агроуправленческих нужд. Определен позиционно-динамический подход уместным в обосновании оптимальной ландшафтно-агрохозяйственной организации территорий. Исследованы особенности территориального проявления эрозийных процессов Днестровско-Днепровского края. Проанализирована ландшафтно-функциональная структура территории. Проведена качественная оценка устойчивости агрогеосистем Днестровско-Днепровского края к эрозийным процессам. С помощью ландшафтно-экологического анализа были выбраны территории, требующие приоритетного внимания управленцев при обосновании программ экономического развития регионов, организации органического земледелия и противоэрозийных мероприятий, а также те территории, которые являются устойчивыми к эрозийным процессам.

Ключевые слова: ландшафтно-экологический анализ, геосистемы, эрозийные процессы, ландшафтные полосы, парадинамический район, парадинамический регион.

A. Zhuravkevych, Msc

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

LANDSCAPE-ECOLOGICAL ANALYSIS OF THE DNISTER-DNIPRO REGION GEOSYSTEMS FOR AGRO-MANAGEMENT NEEDS

Erosion processes affect landscapes, cause significant ecological, economic and socio-economic losses, being one of the reasons for the loss of land resources.

Erosion processes play a crucial role in landscaping and natural-economic planning of the territory. The study of erosion processes enables the creation and substantiation of landscaping programs, the preservation of natural landscapes, the management of organic farming and the creation of an ecological framework of the territories.

The research substantiates the theoretical and methodological principles of the landscape and ecological analysis of territories for agro-management needs. The positional dynamic approach is determined to be the most appropriate in substantiating the optimal landscape-agrarian

5. Ковальчук І. П. Регіональний еколого-геоморфологічний аналіз / І. Ковальчук. – Львів: Інститут українознавства, 1997. – 440 с.

6. Светличный А. А. Проблема эрозии почв в научном наследии Г. И. Швецса и основные направления его развития / А. А. Светличный, С. Г. Черный, Ф. Н. Лисецкий // Вісн. Харківськ. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2009. – № 849. – С. 8–15.

7. Светличный А. А. Эрозиоведение: теоретические и прикладные аспекты: моногр. / А. А. Светличный, С. Г. Черный, Г. И. Швецс. – Сумы: Университетская книга, 2004. – 410 с.

8. Швецс Г. И. Теоретические основы эрозиоведения / Г. И. Швецс. – К: Вища школа, 1981. – 222 с.

References

1. Braude I. D. Zakreplenie i osvoenie ovragov, balok i krutyih sklonov. – M., 1959.
2. Dokuchaev V. V. Ovrage i ih znachenie // Sobr. Soch. – M. ; L.: Izd-vo AN SSSR, 1949. T. 1. S. 103–111.
3. Dokuchaev V. V. Ovrage, ih proishozhdenie i deyatelnost. – SPb., 1887. – 76 s.
4. Dokuchaev V. V. Sposoby obrazovaniya rechnyih dolin Evropeyskoy Rossii. – M., 1949. Vyp. 2.
5. Kovalchuk I. P. Regionalnyi ekolo-ho-morfolohichnyi analiz – Lviv: Instytut ukrainoznavstva, 1997. – 440 s.
6. Svetlichnyy A. A., Chernyy S. G., Lisetskiy F. N. Problema erozii pochv v nauchnom nasledii G. I. Shvebsa i osnovne napravleniya ego razvitiya // Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu im. V. N. Karazina. – 2009, № 849. – S. 8-15.
7. Svetlichnyy A. A., Chernyy S. G., Shvebs G. I. Eroziovedenie: teoreticheskie i prikladnyie aspekty: Monografiya. – Sumy: Universitetskaya kniga, 2004. – 410 s.
8. Shvebs G. I. Teoreticheskie osnovy eroziovedeniya. – K: Vyshcha shkola, 1981. – 222 s.

Надійшла до редколегії 12.10.17

management of territories. After all, the paradyamic regions, at which we study the management of agrarian geosystems, do not divide the watersheds that are the main part in the planning of agricultural fields. Due to this, the positional dynamic landscape-territorial structure allows us to perform a landscape-ecological assessment and to substantiate the optimal natural and economic planning of geosystems.

The research studies the peculiarities of the territorial manifestation of erosion processes in the Dnister-Dnipro region on the example of the Rohizno paradyamic region. The landscape-functional structure of the territory, steepness of slopes, type and soil washout are analyzed.

The qualitative estimation of the susceptibility of agricultural geosystems of the Dnister-Dnipro region to erosion processes has been carried out. It is revealed that sloping landscape strips with gray podzolized soils on loesses, sloping and steep landscape strips with gray podzolized soils on loesses, and steep landscape strips with turf carbonated soils on eluvium of dense carbonate rocks are the most susceptible to erosion processes in the Rohizno paradyamic region. It is these landscape strips that are the most problematic in the region. Such territories require priority attention of managers when substantiating the programs of regional economic development, planning the organic farming and anti-erosion measures.

The slightly sloping landscape strips with dark gray- podzolized gleyed soils on loesses, and sloping landscape strips with dark-gray podzolized gleyed soils on loesses are the most resistant to erosion processes. These territories are the most favorable to agriculture.

Keywords: landscape-ecological analysis, geosystems, erosion processes, landscape bands, paradyamic region.

<http://doi.org/10.17721/1728-2721.2017.68.36>

УДК 911.3

В. Моргацький, студ.
Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів

УКРАЇНА І ДЕРЖАВИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ АЗІЇ В НОВИХ ГЕОПОЛІТИЧНИХ РЕАЛІЯХ: ГЕОЕКОНОМІЧНИЙ ТА ГЕОСТРАТЕГІЧНИЙ АСПЕКТИ

Окреслено загальні особливості становлення відносин між Україною і державами Центральної Азії після розпаду Радянського Союзу. Охарактеризовано взаємовідносини між суб'єктами в контексті суспільно-політичних трансформацій в Україні, пов'язаних із Революцією Гідності, анексією Криму та агресією Росії на сході нашої держави. Геополітичний аспект проаналізовано на основі тенденцій політичного діалогу України з урядами Казахстану, Узбекистану, Туркменістану, Киргизстану і Таджикистану. Увагу сконцентровано на результатах Резолюції ООН щодо територіальної цілісності України та наявності безпосередніх контактів між лідерами на двосторонньому рівні. Гео економічний аспект охарактеризовано за динамікою торгово-економічного співробітництва із 2011 р. у рамках дії Зони вільної торгівлі СНД до сьогодні. На основі вищерозглянутого, запропоновано зрівноважену конструктивну геостратегію для посилення взаємодії україно-центральноазійських відносин із урахуванням інтересів кожного із суб'єктів. Її суть розкрито на двох рівнях. Перший полягає у взаємодії України з геополітичним регіоном з урахуванням реалій, спровокованих Росією; передбачає посилення зв'язків в обхід її території з використанням наявних розробок Транскаспійського транспортного шляху та ідентичного шляху постачання енергоносіїв. Другий – у безпосередній співпраці з кожною державою регіону для збільшення обігу товарів і послуг, а також можливості реалізації спільних або національних інфраструктурних проектів. Значний акцент зроблено на культурно-гуманітарному співробітництві країн та ролі діаспори у поліпшенні взаємовідносин та посиленні національної безпеки.

Ключові слова: геополітика, Україна, Центральна Азія, Крим, територіальна цілісність, торгово-економічне співробітництво, міждержавні відносини, Казахстан, Узбекистан, Туркменістан, Киргизстан, Таджикистан, гео економіка, зрівноважена конструктивна геостратегія, культурно-гуманітарна співпраця.

Вступ. Постановка дослідження. Розпад Радянського Союзу з переходом на національний принцип державного будівництва повністю трансформував геополітичну систему взаємовідносин між суб'єктами колишньої комуністичної імперії. Із здобуттям незалежності республіки з раніше спільним "народногосподарським" комплексом перебували один одного як ринки закупівлі сировини, переробки чи просто збуту готової продукції. Починаючи із 1991 р., ці пострадянські утворення оформили "мирне розлучення" у вигляді СНД, а Україна почала встановлювати з ними дипломатико-політичні та соціально-економічні зв'язки на двосторонньому рівні. Так і відбувалося з державами регіону Центральної Азії, до якого українська наукова спільнота відносить Казахстан, Узбекистан, Туркменістан, Киргизстан і Таджикистан. Оформлення відносин з усіма відбувалося у стандартному порядку – офіційним визнанням незалежності один одного, відкриттям дипломатичних представництв, а із середини 90-х рр. – підписанням Договорів "Про дружбу і співробітництво". Загалом, ця співпраця мала позитивний ефект для всіх національних економік [15]. Із 2011 р. після підписання Угоди про Зону вільної торгівлі СНД динаміка взаємної торгівлі зросла, однак із 2013-го – із підготовкою підписання Асоціації між Україною та ЄС і російським шантажем – у пострадянському об'єднанні почався її спад. Остаточо ж "похолодання" у відносинах закріпили суспільно-політичні та геополітичні перетворення в Україні, пов'язані з Революцією Гідності й інтервенцією Росії в Криму, а згодом на Донеччині та Луганщині. Але навіть попри такі суттєві зміни, крім останньої, жодна із держав не припинила дії Угоди. Тобто договірно-правова і торговельно-економічна база

між Україною і державами Центральної Азії залишається тією самою, а загроза апробації російського шовіністичного деструктивного впливу та наявність спільних гео економічних інтересів стають "точками дотику" для подальшого плідного співробітництва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями геополітичних та гео економічних аспектів співпраці України з регіоном Центральної Азії займалися відомі вітчизняні науковці-політологи та фахівці у галузі геополітики, серед яких Н. Мхитарян, М. Дорошко, Б. Парахонський, Б. Левик, Т. Ляшенко, І. Волошенко.

У статті використано методи теоретичного, історико-логічного та системного аналізу.

Мета статті. Проаналізувати особливості геополітичних, гео економічних відносин між Україною та державами Центральної Азії із позицій реалій, спровокованих Росією, на основі чого сформувані геостратегічні інтереси в даному регіоні з перспективами їх реалізації у рамках конструктивної геополітики.

Виклад основного матеріалу. Сформовані Революцією Гідності суспільно-політичні зміни з подальшим російським вторгненням в Україну відобразилися не тільки на дестабілізації безпекової ситуації у Центрально-Східній Європі, але й на переживаннях авторитарних лідерів Центральної Азії за свої режими та територіальну цілісність держав. Вони бачать систематичність таких дій з боку Кремля шляхом створення квазіреспублік на пострадянському просторі. Позиції урядів суб'єктів регіону найбільш чітко простежуємо у заявах офіційних представників та результатах голосувань Резолюції Генеральної Асамблеї ООН щодо територіальної цілісності України. Зрозуміло, що під дією геополі-